

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

Kamusal eğitimin temel görevi; çocuklara eleştirel düşünmeyi, bilimsel yöntemi, sorgulamayı ve eşit yurttaşlık bilincini kazandırmak iken ve geçmişte cemaat ve tarikat bağlantılı yapıların eğitim süreçlerine dahil edilmesiyle yaşanan istismar vakaları ve pedagojik facialar hafızalardaki tazeliğini korurken; Milli Eğitim Bakanlığı'nın, Nur Cemaati'ne yakınlığıyla bilinen ve Hayrat Vakfı'nın eski yöneticileri arasında yer alan Yusuf Irmak'ın başkanlığını yaptığı Uluslararası Eğitimciler Derneği (ULUED) ile bir protokol imzaladığına yönelik iddialar kamuoyuna yansımıştır.

Hayat bilgisinden fen bilimlerine, Türkçe 'den sosyal bilgilere, fizikten kimyaya, biyolojiden coğrafyaya her dersin kendi iç dinamiklerine uygun manevi bağlantılar kurarak, öğrencilerin ufuklarını genişletme fırsatı yakalayabilecekleri, bu sayede, onların hayata dair sorularının yanıtlanabileceği ve daha derin bir farkındalıkla öğrenmelerine rehberlik edebilecekleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli esas alınarak hazırlandığı belirtilen, bilimsellikten uzak dini metaforların yer aldığı Muallimin Manevi Rehberi yayınında, öğretmenlerden, derslerin uygun bölümlerinde bu manevi çıktılarına vurgu yapmaları, hatta gerekirse konuyu tüm derse yayarak anlatılmasını öngören bilimsel eğitim açısından son derece vahim örnekler ortaya çıkmaktadır. Örneğin 9. sınıf matematik müfredatında öğretmenlerinden, tahtaya bir üçgen çizerek Allah'ı tanımanın üç temel unsurunu bu üç kenar üzerinden anlatmaları, benzer üçgenler konusu işlenirken ise peygamberlerin insanlık için birer "rol model" olduğu ve öğrencilerin onlara benzemeye çalışması gerektiği, üslû sayılar ile insan ömrünün tükenişi arasında bağ kuran kitaplar, öğrencilere "hepimizin bir yolcu olduğu ve sonunda ebedi ahiretin beklediği" köklü sayılar "Allah'ın kuralları" olarak tanımlanmakta; doğrusal fonksiyonlar üzerinden "ibadette

istikrarın önemi" vurgulanmakta; "yutan eleman" konusu ise "Allah'ı inkârın iyilikleri sıfırladığı" benzetmesiyle aktarılmaktadır. Biyoloji içeriklerinde vitaminlerin, moleküllerin ve enzimlerin "Allah'ın emrinde çalıştığı" ifade edilmekte; hücre işleyişindeki birlik "yaratıcının tek olduğunun kanıtı" olarak sunulmakta; "Canlıların Ortak Özellikleri" başlığı altında insanın "aciz ve zayıf" olduğu ve bu nedenle yaratıcıya sığınması gerektiği dile getirilmektedir. Kimya dersinde ise maddelerin yaratıcısını göz ardı ederek yapılan incelemelerin sağlıklı bir bakış açısı sunmadığı ifade edilmektedir.

Bu uygulamalar çocukların pedagojik gelişimini olumsuz etkilerken, öğrenciler üzerinde baskı, ayrımcılık ve tekçi bir kimlik dayatması yaratmakta, Türkiye'nin çok kimlikli, çok inançlı ve çok dilli toplumsal yapısı yok sayılmaktadır. Alevi, Ezidi, Hristiyan, Musevi veya bir inanca sahip olmayan insanların çocukları asimilasyon kıskacına alınırken, okullarda bin bir emekle bilimsel eğitim vermeye çalışan eğitim emekçilerinin mesleki onuru ve özerkliği zedelenmektedir. Formasyonu olmayan, liyakati şaibeli cemaat uzantılı yapıların 'rehber' adı altında sınıflara ve ders içeriklerine müdahil olması, öğretmenleri baskı altına almakta ve mesleki özerkliği cemaat uzantılı yapıların vesayetine terk etmektedir.

Okullarda, öğretme-öğrenme sürecinde kullanılan yöntemler, söylemler ve materyallerin büyük ölçüde dini kural ve referanslara göre düzenlenmesi, okulları eğitim kurumu olmaktan hızla uzaklaştırmaktadır. Eğitimde fırsat eşitsizliği büyürken, okulların altyapı sorunları çözülmezken, öğretmen açığı ve güvencesizlik derinleşirken yıllardır evrensel geçerliliği olan bilimsel ve pedagojik ölçütleri yok sayan; eğitim hakkı ve sosyal devlet anlayışını hiçe sayarak tarikat, cemaat, vakıf ve dernek görünümlü yapılarla protokol imzalamaktan eğitimde yaşanan başta şiddet olmak üzere vahim sorunlara çözüm bulamayan Bakanlığınız eğitim bakanlığı olmaktan gün be gün uzaklaşmakta olduğu açıktır.

Bu bağlamda;

- 1- Basına ve kamuoyuna yansıyan, pozitif bilim derslerinin dini referanslarla işlenmesini öngören uygulamalar Bakanlığınızın bilgisi ve onayı dahilinde midir?
- 2- ULUED adlı yapı ile Bakanlığınız arasında iddia edildiği gibi resmi bir protokol bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise protokol imzalanan ULUED hangi liyakat ve uzmanlık kriterlere göre seçilmiştir?
- 3- Anayasa'nın laiklik ilkesine, Milli Eğitim Temel Kanunu'na ve bilimsel eğitim standartlarına aykırı olan bu "maneviyatlaştırma" politikasının hukuki gerekçesi nedir?

- 4- Bakanlığınızın eğitim materyallerinin hazırlanmasında liyakati ve pedagojik yeterliliği tartışmalı bağlantılı yapılardan yararlanmasının gerekçesi derneğin cemaat bağları ve başkanının kutuplaştırıcı söylemlerinin Bakanlığınızın "eğitimde nitelik" vizyonu ile nasıl bağdaşmaktadır?
- 5- Bakanlığınız tarafından bu uygulamalar kapsamında okullara gönderilen yazılar, yönergeler, eğitim materyalleri, kitapçıklar veya sunumlar var mıdır? Varsa bu belgeler kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 6- "Muallimin Manevi Rehberi" adlı içerikler hangi kurul ve komisyonların onayıyla okullara dağıtılmıştır? Bu içerikleri hazırlayan kadroların akademik ve pedagojik yetkinlikleri nelerdir?
- 7- Matematik, fizik, kimya ve biyoloji gibi pozitif bilim dallarının öğretimine dini dogmaların eklenmesinin bilimsel dayanağı nedir? Bu konuda uluslararası eğitim standartları (PISA vb.) dikkate alınmış mıdır?
- 8- Söz konusu içeriklere dair bir pedagojik risk analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa, bu değerlendirme hangi bağımsız akademik kurumlar tarafından raporlanmıştır?
- 9- Matematik, kimya ve fizik gibi pozitif bilim dallarının öğretimine "manevi rehberlik" adı altında dini dogmaların eklenmesinin bilimsel dayanağı nedir?
- 10- Türkiye'deki çok inançlı toplumsal gerçeklik göz önüne alındığında; sadece tek bir dinin ve mezhebin yorumunu esas alan bu rehber, Bakanlığınızca farklı inançlara sahip öğrencilerin Anayasal haklarının ihlali ve inançsal bir asimilasyon dayatması olarak yorumlanmakta mıdır? Bakanlığınız çok inançlı toplum yapısını yok sayan bu yaklaşımı hangi anayasal ve hukuki dayanakla savunmaktadır? Bu yaklaşım, Anayasa'nın "din ve vicdan hürriyeti" ile "kanun önünde eşitlik" ilkelerinin ihlali değil midir?
- 11- Geçmişte cemaat ve tarikat bağlantılı yapıların eğitim süreçlerine dahil edilmesiyle yaşanan istismar vakaları ve pedagojik facialar ortadayken; Bakanlığınızın denetim yetkisini ULUED gibi yapılara devretmesi, çocukların fiziksel ve ruhsal güvenliği açısından bir risk teşkil etmiyor mu? Olası bir hak ihlalinde hukuki sorumluluk Bakanlığınızda mı yoksa ilgili dernekte mi olacaktır?
- 12- Eğitim fakültelerinden mezun olmuş, pedagojik formasyon almış binlerce eğitim emekçisi varken; derslerin "manevi bağlantılarını" kurma görevinin liyakati belirsiz dış yapılar ve dernekler eliyle yürütülmesi, eğitim emekçilerinin mesleki uzmanlığına yönelik bir hakaret değil midir? Bu durum, Bakanlığınızca öğretmenlerin sınıf içindeki özerkliğine müdahale anlamına gelmemekte midir?

- 13- Bakanlığınızın bütçesi ve kamuya ait okul binaları, bilimsel ve laik eğitimi savunan sivil toplum örgütlerine kapalıyken; neden sadece belirli bir dini-ideolojik görüşü temsil eden derneklere tahsis edilmektedir? Bu derneklere aktarılan kamu kaynaklarının miktarı nedir ve bu derneklerin okullardaki faaliyetleri hangi bağımsız mekanizmalar tarafından denetlenmektedir?
- 14- Pozitif bilimlerin dini referanslarla harmanlanarak sunulması, Türkiye'nin de taraf olduğu evrensel eğitim standartlarına ve Eğitimde Bilimsellik ilkesine ne derece uygundur?
- 15- Bakanlığınızın temel önceliği çocukların nitelikli bilimsel eğitim alması iken; okullarda güvenlik, beslenme, temizlik, öğretmen açığı ve altyapı sorunları çözülmeden ideolojik yönlendirmelerle eğitim politikası yürütülerek kamu kaynaklarının bu tür ideolojik projelere harcanması "hizmetin gerekliliği" ilkesine uygun mudur?
- 16- Bakanlığınız döneminde bilimsel eğitimden uzaklaştırılan ve dini referanslarla şekillendirilen uygulamalara ilişkin kaç adet proje, protokol ve müfredat değişikliği yapılmıştır? Bunların listesi nedir? Bu projelerin toplam bütçesi ne kadardır?